

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hónapra 1.— „
Egyes más 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és
kladóhivatal:

Főplaccz, a város-
házal szomszékban.

Hirdetések:

Egy hasábec perőb
soronként 6 krajnára
számítanak.

A görög-török békekötés.

— Szept. 21.

Elvégre valahára mégis csak létre jön a görög-török békekötés. A huza-vona legfőbb okát Anglia folytonos akadékoskodása képezte. De az európai hatalmak egyetértése, szoros összetartásuk s komoly békeszeretetük végre is diadal-maskodott Albion alantjáró fufangjain.

No meg Görögország maga is nagyban hátráltatta a béke létesülését, a mennyiben a békefeltételek visszautasításában sokkal kitartóbbnak bizonyult, mint a török haderő visszaverésében. De végre is, miután belátta, hogy Anglia platonikus szeretete nem viszi előbbre ügyét s másrészt az ország zilált pénzügyi viszonyai égető szükségé tették számára a béke gyors megkötését, végre is beletörődött a megmásíthatlan helyzetbe.

Mindent összevetve s különösen, ha visszagondolunk arra a konok makacsságra, melylyel a kis Görögország a görög-török konfliktus kitörésétől kezdve egész Európa akaratát és béketörekvéseit galád módon brüszkirozta, a hellének utódjai még örvendhetnek azon, hogy a békét nagyobb területi veszteség nélkül, néhány

millió hadisare árán vásárolhatják meg.

Feltétlen dícséret illeti azonban *Goluchovszky* gróf külügyminisztert, ki a konfliktus egész ideje alatt bámulatos tapintatot és előrelátást tanusított a görög-török háboru lokalizálása tekintetében s mi csak azt kívánjuk most már a jeles diplomatától, hogy kellő módon megértse a többi Balkán-államokkal, hogy elmúltak azok az idők, amidőn ez érdekes országocskák könnyelműen kockára tehették Európa békéjét. S végül nagyon fontos eredménye ennek a teljes befejezésre jutott görög-török háborunak: Törökország prestigének hatalmas megnövekedése, melynek visszahatását az egész mohamedán világra már is mindenfelé érezni lehet. S nem éppen lehetetlen, hogy a görög-török háboru költségeit tulajdonképpen nem Görögország, hanem Anglia fogja megfizetni, Indiában már is meggyült a baja a mohamedán lakossággal. S a muszka által támogatott porta bizonyára másutt is fog nemsokára kellemtelenségeket szerezni Angliának, hogy ennek a török állam megdöntésére irányuló aknamunkáját a Balkánon és Armeniában ekként ellensúlyozza.

Ami magát a görög-török bé-

kekötést illeti, erre vonatkozó legújabb híreinket a következőkben összegezzük:

Az első hivatalos hirt a béke létesüléséről Hanotaux francia külügyminiszter bocsátotta szárnyra, ki minap este a sziámi király tiszteletére adott banketten közölte, hogy táviratot kapott, mely jelenti, hogy a görög-török békeszerződésnek a hadikárpótlásra és Tesszália kiürítésének határidejére vonatkozó II. és VI. pontját hivatalosan elfogadták. Tesszaliát azonnal kiürítik, a mint Görögország a hadikárpótlás fejében az első 25 milliót lefizette.

A hatalmakkal Törökország ezek szerint megkötötte már a békét s Görögországnak csak szentesítenie kell parlamentjével a szerződést, a mely ellen semmi kifogást sem tehet s nem is tesz, hanem máris készülődik a feltételek teljesítésére. A képviselőházat a prelimináris szerződés aláírása után azonnal egybehívják egy rövid, legfőlebb háromnapos szesszióra, a melynek egyedüli feladata a békeszerződés véglegesítése lesz. Eközben a pénzügyminiszter elkészítette és a minisztertanács elé terjesztette azt a törvényjavaslatot, a mely bizonyos államjövödelmeket a hadikárpótlás törlesztésére, valamint a régibb

T Á R C Z A.

II. Vilmos császár és családja.

Irta:

Mérő V. Béla.

A magyar nemzet osztatlan érdeklődéssel fordul most a főváros felé, amely elég szerenés királyunk oldalán az egységes német birodalom harmadik császáraját mint uralkodót első ízben falai közt tisztelhetni.

Nem gondolom tehát érdektelennek a mi közönségünk előtt, ha megkísértek egyetmást a magas vendégről és családjáról itt elmondani.

A párisi világkiállítás évében 1889-ben megfordultam Berlinben is. Csodálattal töltött el a német császárváros nagysága, szépsége, a párisi életet megközelítő elevensége.

De semmit se csodáltam úgy meg, mint azt a polgáriassziveleyességet, amely a császári család tagjai és a berlini lakosság közt észlelhető volt alig pár évvel azután, hogy *Nobiling* és *Hödel* az öreg császár élete ellen törtek, úgy hogy Berlin a kis *ostromállapotba* kellett helyezni.

A Passage-beli panoptikumban láttam először II. Vilmos császár barátságos arcát, katonás deli alakját. Ott mutogatták Rudolf trónörökösünk viasztetemét a ravatalon. Három főtiszt állotta körül az üvegszekrényt, azok egyike volta németek hatalmas császára. Az ő látogatása dacára meg volt engedve a közönségnek is a rendes bemenet.

Másnap ismét láttam és pedig feleségével *Augusztá Viktoria* császárnéval együtt. A Spree partján elterülő királyi palota udvaráról hajtott ki hadsegéde mellett maga a császár kétlovas egyszerű fogaton. A belső ülésen a szép fiatal császárné ült nővérével, egy schleswig-holssteini herezegővel. Előttük egy apród lovagolt ponnyn. Más kíséretet nem láttam velük. Az Unter der Linden széles útjau át a Thiergarten-be kocsiztak. A járókelők kalapot emeltek előttük, a császár salutált, a császárné könnyedén hajlongott jobbra balra.

Mult évben hosszabb időt töltöttem ismét Berlinben és nem egyszer volt alkalmam meggyőződni arról, mily igazán kedvelt, népszerű a németek császára.

Egy ízben katonai kíséretével az Unter den Linden-en lovagolt, amikor hirtelen megállította lovát és egy padon ülő öreges polgárt magához intett. Lehajolt lováról, kezét nyújtott az ámuló öregnek és amidőn látta, hogy hogyléte iránt tett kérdésére az öreg zavarában válaszolni sem bir, mosolyogva jegyezte meg:

— *Nem szép öntől, öregem, hogy volt urának unokáját nem akarja felismerni.*

Az öreg ugyanis hosszú időn át kapus volt I. Vilmos császár palotájában.

Gyönyörűség volt nézni, amint a császári gyermekek kocsiztak végig a Lindenen. Hat szép arcú, eleven tekintetű fiúcska egyforma egyszerű matróruhában és dadája ölében egy kis 2—3 éves aranyos szőke leányka.

Milyen vigan, fesztelenül csevegtek és mily kedvesen fogadták és viszonzták a járókelők üdvözlését. A kis leányka angyali mosolylyal dobálgatta a csókokat.

A kirakatokban látható volt a császári család fényképe mindenféle változatokban, de mind a legpolgáriassabb családi életre vallott. Az egyik képen a trónörö-

kölesönök fedezésére leköt. A görög kormány egyuttal a békekötésnek megfelelő katonai intézkedéseket is tesz. Az 1894. és 1895. évi tartalékosokat októberben és novemberben hazabocsátják, úgy, hogy azután csak a kis állandó hadsereg marad fegyverben, normális 16,000 főnyi erőben.

Ezek a békefeltételek, amint azt ezikkünk elején kifejtettük, ha nem is felelnek meg mindenképpen a görögök várakozásának, mégis komoly tanúságot tesznek az európai diplomácia fáradozása mellett, amelylyel több heti munkásság után lépésről-lépésre engedékenységre bírták a szultán s a török udvarban grasszáló katonai pártot. Görögországon most a sor s Európa ezt tőle méltán elvárhatja, hogy kötelezettségeinek lelkiismeretes betartásával méltóvá tegye magát Európa további támogatására.

s. s.

A görög-török békekötés. A békepreliminárat aláírták. A stratégiai határvonal magában foglalja Küzfluđu helységet, a honnan az Etniké Hetairios csapatok török területre betörték, továbbá Zarkos, Gunitsa, Kutsochiros körüli magaslatokat, Akrotiri, Maluna, Godanau magaslatait és a Rhavtzali környékbeli hegyeket. Törökország igényt tart Nezeros községre és a hasonló tóra is e kérdést azonban csak a határnak tényleges kijelölése alkalmával fogják a helyszínen elintézni. A megállapított *hadi kárpótlás összege négy millió török fontban* megmarad. A pénzügyi ellenőrzésre vonatkozó pont szövege általános; határozott végleges szövegezést csak később fogják megállapítani. Thesszáliából a csapatokat a Peneios hegyig azonnal visszavonják, a mint a görög kamara megjelölte a hadikárpótlást biztosító állami bevételeket. Ralli miniszterelnök kijelen-

kös katonásan szalutál apjának, a másikon a császár lábán lovagoltatja legkisebbik fiát, a harmadikon a kis leány játszik hozzá hasonló nagyságu babájával. A negyedik egy családi koncertet mutat, amint az egyik fiu zongorázik, a másik hegedül, a szülők pedig mosolyogva hallgatják.

Legmélyebb benyomást tett reám a császár a színházban. Az operában *Traviatát* adták egy kiváló olasz drámai énekesnővel *Prevosti* Franceschinával a czimszerepben. Az előadást kezdetétől végig hallgatta a császári pár a legnagyobb figyelemmel a felvonások alatt, és kedélyesen társalognak egymással a felvonások közben. Gyakran tapsoltak mindketten. A császár bal tenyerét jobbkeze fejére, a császárné pedig jobbában tartott legyezőjét baltenyerébe ütve. Előadás végével a közönség szemeláttára fogadták az odahívott művésznőt páholyukban és szóval is kifejezték elismerésüket.

Mindez csak arra enged következtetni, hogy *II. Vilmos* császár apjának, a nemes Frigyes császárnak méltó és hozzá hasonló finom lelkű fia, habár örökölte nagyatyjától az erélyt és az önállóságot.

tette néhány újságíró előtt hogy a békefeltételeket igen súlyosnak tartja. A kamarát azonnal összehívják, a mint a preliminár-szerződést közölték. Ha a szerződést ratifikálták, akkor a tartalékosokat a két utolsó év kiteltével elbocsátják, a melyek az 1898 ban a tartalékba helyezendővel a Thesszáliának újból való megszállására szükséges hadsereget fogják képezni. Ennek a hadseregnek az élére valószínűleg Smolensky tábornokot fogják állítani.

A német császár Budapesten.

Két napig marad Vilmos császár a magyar király vendége, Budapesten. A bevonulás káprázatosan szép, elragadóan szívélyes volt. Ahogy csak a magyar nemzet tudja fogadni, azt akit szeret, aki rt vére osztásáig tud lelkesedni.

A sajtó világtörténelmi jelentőséget tulajdonít a tegnapi bevonulásnak a magyar székesfővárosba. A német császár maga is a *legnagyobb elismeréssel és dicsérettel szólott* környezetéről a magyar főváros pompájáról s a *fényes, meleg fogadtatásról*. Vázlatosan már tegnap beszámoltunk róla. Most folytatjuk ott, ahol a nagyszerű események láncolata következik:

A palotában.

A midőn királyunk oldalán a német császár az alsó karré kapujában kiszállt, a lépéső alján fogadta őt Liechtenstein herceg főudvarmester és Apponyi Lajos gróf magyar urdvarnagya.

Azután gyors léptekkel fölsietett a lépcsőn, melynek első szakaszán várták őt *Klotild, Mária Jozefa, Augusta* főhercegnők.

Az üdvözlés után a német császár karját nyújtotta Mária Jozefa főhercegnőnek, királyunk Klotild főhercegnőnek, Ferencz Ferdinánd főherceg Augusta főhercegnőnek, míg Ottó főherceg egyedül követte a legmagasabb udvart.

A császár Klotild, Mária Jozefa és Augusta főhercegnőknek kezét csókolta. Itt a fogadás csak igen rövid ideig tartott,

mert rögtön bevonult a társaság a királyné szalonjába, hol vagy tíz percig tartó konverzáció indult meg a főhercegekkel és főhercegnőkkel. Innen a német császár és királyunk a főhercegekkel és főhercegnőkkel a kék terembe vonultak, honnan rövid pihenő után a fehér tembe vonultak, hol fogadtatásukra vártak Goluchovszki gróf külügyminiszter és Radvánszky báró, Zichy Ferencz, Széchényi Imre és Tódor, Festetich Tasziló, Pálffy, Szapáry Géza, Bánffy György és Apponyi Lajos grófok. Az urak rendkívül fényes magyar díszruhában voltak, valamennyien nagykeresztjeikkel.

Az itt egybegyűltek közül először Mária Jozefa főhercegnő mutatta be a kíséret hölgy tagjait; királyunk pedig az egybegyűlt urakat.

A bemutatás alig tartott egy negyedórát. Azután Liechtenstein herceg és Apponyi Lajos gróf bevezették a császárt a czeremónia-termen keresztül lakosztályába, hol rögtön magántermeibe vonult vissza.

Tizenkét órakor a német császár lakosztályában dejeuner volt, amelyre *II. Vilmos* meghívta kíséretének összes tagjait.

Dejeuner után a császár rövid ideig visszavonult, majd pedig negyedóraig tartó kihallgatáson fogadta Bülov külügyi államtitkárt és dr. Lucanus titkos tanácsost.

Egy óráig pihenő volt, a mely idő alatt először Ferencz József látogatta meg *II. Vilmost*, röviddel azután pedig a német császár királyunknak viszonzta ezt a látogatást.

A Mátyás-templomban.

A megállapított program szerint délután a főváros több látnivalójának megtekintése következett sorra. Az első pont a *Mátyás templom* megtekintése volt. A templom főbejáratánál egy óra után gyülekezni kezdett Bánffy Dezső báró miniszterelnök, Wlassics Gyula köztatásügyi miniszter, Vaszary Kolos hercegprímás, Márkus József h. főpolgármester stb. Förster Gyula miniszteri tanácsos, Bogisich Mihály ez. püspök, továbbá dr. Nemes Antal és Bozóky Géza káplánok. A hercegprímás biborpalástba volt

De szegényke nem bizik magában, az ábrándos szemében, hullámos gesztenyeszín hajában; lelkét aggodalmas kételemek kinozzák, ha a jövődön tőpreng s arra gondol, hogy neki formálisan meg kellene hódítani egy most még ismeretlen urat, aki aztán majd a férje legyen.

A levelekből, a melyeket hozzá ír, egy habozó lélek mérhetetlen boldogsága sóhajtozik: szinte látom a kis kuzint, mint néz reám az ő ijedős szemével esdőleg mint a vízben fuldokló, hogy adjanak neki aranyakat érő okos tanácsokat. Mert okos leány s gondos előrelátással készül a nagy hódító hadjáratra, Fürkészve keres mintaképeket, de kételkedve áll a sok között: nem tudja melyiket válassza, melyik után induljon.

Tudós leány legyen, a ki mélyreható alapos képzettségével ejtse teljes bubánatba a férfiakat?

Vagy henczegő jukkeres tempóban fraternizáljon velök s úgy tegyen, minttha semmibe sem venné őket?

A vagy játsza azt a könnyen piruló, szende teremtetést, a kit Dugonies András száz év előtti regényéből még ma is kedvelnek némely istenes jámborok?

Idealis legyen vagy realis? Vagy mind a kettő? Értsen a konyhához, a birsalma-befőtthöz s e mellett figyelemmel kísérje a tudományos akadémiá osztályüléseit? Tudjon-e vasalni, kézimunkálni,

Azt hiszem, aki oly szívélyesen jön a népközé, oly gyönyörűséget talál a művészetben, oly keresetlen egyszerű és esaládias otthon, annak a szíve csak jó lehet.

Amikor hát *II. Vilmos* császár akár a nagy éjszakai birodalom uralkodója, akár a kék egés déli állam feje, akár világrészünk szívében a magyar király vendéglátó asztalánál ismételi újra meg újra azt a törekvését, hogy békét biztosítson a nemzeteknek, el lehet hinni, hogy ezt nem diplomácia, nem nagy politika diktálja, de őszintén az ő nemes, áldott jó szívéből fakad.

Igazán hálasan szeretett vendége hát mindnyájunknak a német birodalom uralkodója, mert gondoskodása kiterjed a mi népünk nyugalmas és áldásos békéjére is.

A kuzinom problémája.

A kuzinom nagyon kedves kis leány. Tul van a bakfis éveken, most lép a nagy leányság küszöbére. Nem akarok reklámot csinálni neki, de a szeme pompás: félig ijedős félig betyárosan hamis, egészben véve különösen alkalmas arra, hogy lelkes joghallgatók és ifju hadnagyok szívét megbabonázza.

öltözve, a többi urak diszmagyarban vagy talárban.

A templom főhajója az új Szt. István és Szt. László egyházi zászlókkal volt díszítve, a főoltár előtt pedig ki voltak téve a királyné 1867-iki koronázási palástja és I. Ferencnek 1792-iki koronázási ornátusa; továbbá a királyné menyasszonyi ruhájából készített és az általa ajándékozott casula (miseendő ruha, palást), majd a királyné többi ajándékai és pedig az ő menyasszonyi koszorúja, Cranach Lukács által festett Mária Madonna és egy rabnő által elafántesontból készített faragvány, mely Mária eljegyzését ábrázolja.

A főoltáron tizenkét, a tizenharmadik századtól egész a mai korig készült kehely, két mostrand a tizenharmadik századból, három oltárkereszt, négy régi miseámpolna és több más ereklye volt kiállítva.

Az uralkodókat *Bánffy* miniszterelnök üdvözölte, mire *Wlassics* Gyulát bemutatta királyunk vendégének, kit a közoktatásügyi miniszter néhány német szóval üdvözölt. A két uralkodó — mindkettőn magyar ezredeiknek ezredesi egyenruhája volt — most együtt haladtak le a lépcsőn, hol Vasvári Kólos hercegprimás fogadta őket, királyunk fejbólintással, a német császár pedig feltűnő hosszú kézzorítással üdvözölte a biboros egyházfejedelmet.

Most a kóruson elhelyezett templomi énekhar megkezdte az „O dicsőséges aszszonyság... kezdetű, 1493-ból kelt egyházi éneket.

A vezetést eleinte *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter végezte, de csakhamar főlváltotta *Schulek* műgye-temi tanár, kinek kalauzolása mellett először a főoltárt tekintette meg, melynek motívumai nagyon megtetszettek neki.

A Szent-István-oltár előtt nagyon figyelmesen nézte a Székely Bertalan által festett képeket, melyek Szt.-István legendáját tüntetik föl.

Továbbmenve, kérdé a császár, miként sikerült a templom festésénél a régi magyar motívumokat alkalmazni.

— Megtaláltuk a vakolat alatt a régi festékmintákat és ezeket stilizálva felhasználtuk — mondá *Schulek*.

Majd a templom restaurációját feltüntető képeket és fotografiákat tekintette meg.

Tovább menve a déli előcsarnokban megmutatták a császárnak Mátyás címérét 1470-ből, melynek eredetije a borszlói templomban van elhelyezve.

Az egész látogatás alatt a templomi énekhar régi magyar egyházi dalokat adott elő.

Vilmos császár bucsuzása előtt megköszönte a primás figyelmét és tetszésének adott kifejezést a templom szépsége felett.

A Mátyás-templom megtekintése harmincz perczig tartott. A két uralkodó kézzorításokkal vett bucsut az egybegyűltektől. Ezután a Gizella-térre hajtat- tak, a földalatti villamos-vasuti állomáshoz.

A földalatti vasuton.

A Gizella-téren az eső daczára nagy- számu közönség várta a német császár jövetelét s a felségeket lelkes éljenzéssel üdvözölte. A német császár csak kis suite-el jött.

Az állomáson haraszt Jellinek Henrik a budapesti közuti vasutársaság vezér- igazgatója, *Rudnay* Béla főkapitány, *Máltás* Hugó rendőrtanácsos és *Wörner* Adolf műszaki tanácsos várták a fejedelmi vendégeket.

Három kocsit állt indulásra készen. Az uralkodók számára fentartott második kocsit erre az alkalomra izlésesen díszít- tették fel. Ebben foglaltak helyet a német császár, királyunk s a kíséret egy része.

Az Oktogonig megállás nélkül röptek tova. Itt megállapodtak, a német császár megtekintette az állomást és *Wörner* műszaki tanácsos bemutatta a földalatti villamos vasut tervrajzait és tér- képeit, a melyeket a császár nagy érdek- lődéssel tekintett meg.

Két percznyi időzés után a kocsik tovább röptek s az elindulás után 11 perczcel megérkeztek az állatkerti vég- állomásra.

Az uralkodók s kíséreteik itt a vára- kozó udvari kocsikra ülve, a Széchenyi- hidon át a történelmi csoport épületeihez hajtat- tak.

A történelmi csarnokban.

Az uralkodók a szakadó eső daczára nyitott kocsikban érkeztek a történelmi csoporthoz, a vajda-hunyadi vár kapujához.

A vajda-hunyadi vár kapujában *Bánffy* Dezső báró miniszterelnök, *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter, *Nemeskéri Kiss* Pál földmivelésügyi állam- titkár, *Balázs* a mezőgazdasági muzeum igazgatója, *Paikert* Alajos titkár, *Alpár* Ignác, a hatalmas épületesoport tervezője *Thormay* Béla és báró *Malcomes* minisz- teri tanácsosok várták az uralkodókat.

Darányi Ignác, földmivelésügyi mi- niszter bemutatta a német császárnak *Nemeskéri Kiss* Pál államtitkárt.

A fejedelmek a renaissance-épület fölépcsőzetén haladtak fel a csarnokokba. A német császár nagy tetszéssel szemlélte az itt elhelyezett torontáli és esabai szőt- tes szönyegeket. Az állami uradalmak, *Mezőhegyes*, *Bábolna*, *Gödöllő* kiállításain át a talajosztályba mentek át, a hol a német császárnak a tatai hadgyakorlatok- kon felvett fényképeket mutatták meg, melyek gyors elkészülte a császárt na- gyon meglepte.

Dicsérettel szólt a császár a házi- ipari, vízépítési, gyapjuosztály érdekes tárlatairól is. Az *Esterházy*-traktusban *Radisich* Jenő iparművészeti muzeumi igazgatót mutatták be Vilmos császárnak.

Az uralkodók az olvasóteremben a díszes vendégeknyvbé beirták neveiket, királyunk magyarul: *I. Ferencz József*. Ezután még a szőlészeti, borászati, állat- tenyésztési, selyemtenyésztési szobákat tekintették meg.

A német császár kiválóan érdeklő- dött az erdélyi szobában egy régi faeke iránt s nagy figyelemmel tekintette meg az épületek csoportját, a *hortobágyi ta- nyát gómes kutjával*, *balatonmelléki gu- lyát*, a baromfitenyésztési osztályt, a ro- mán palotát, a pozsonyi kutat s azután királyunk társaságában, kíséretével a ko- csihoz ment.

Pont 4 órakor érkeztek vissza az uralkodók a várpalotába.

Udvari ebéd.

Délután öt órakor kezdődött a kis udvari ebéd, mely a palota rózsaszínű

varrni s közben tájékozva legyen az it- honi és külföldi művészi élet újabb és újabb eseményeiről? Zseniális tehetséget áruljon el a vásárcsarnoki alkuvásban és pontosan ott legyen minden matinén, kon- czerteren?

Szóval: mit csináljon és hogyan, mi- lyen legyen a viselkedése, modora, gon- dolkodása, érzülete?

Ime ide jutottunk. Egy fiatal tizen- hét éves leány nem leli fel a biztonságát önmagában. Szeretne birni a *Küry* ked- vességével, a *Komáromy* hangjával, a *Pálmay* eleganciájával és a *Pulszky* *Ferencz* tudományával. Szeretne birni a nő minden vonzerejével; kész lovagolni, gya- logolni, biciklizni, tudományos műveket tanulmányozni — ha kell és hajlandó, egy apácát felülmulni — ha muszáj.

És végső kétségbeesésében — miután már úgy látszik, az anyjában és a barát- nőiben sem bizik — egy barátjához fordul és tanácsot kér: milyen legyen ő?

Nyugodjék csak meg kis kuzin, a férfiak mint bolondok, akiknek minden elragadó és páratlanul nagyszerű, amit az ideállj tesz. Ideállj pedig a leányok többnyire nem tudományos készültségük vagy viselkedésük ilyen olyansága által lesznek, hanem egyszerűen a Gondviselés úgy rendezte be, hogy egy pillantás, egy mosoly, egy kaczer hajfűrt, vagy egy pi- káns gödröcske az arczon izgalomba hozza

ilyen gyerekségekért örülten lelkesedő férfisziveket.

Lehet — ámbár nem hiszem — hogy maga: kis kuzin, az első bálján csalódnai fog s a II. négyes előtti turon nem fog megjelenni s az a világ legszebb embere, akiről pedig nyitott szemekkel ezerszer álmodozik. És meglehet... meglehet, hogy egy esős péntek délután, mi- kor unatkozva és világgyűlölő hangulat- ban fog ülni az ablak mellett, dühös elkeseredéssel bámulva ki a szürke vi- lágba: egy ur az utczáról, aki félig el van merülve a sárban, teljesen el fog merülni a kuzin bánatos szép szemében.

Az az ur egy pillanatra meg fog ál- lani, egy sötét sejtelen azt sugván neki, hogy az a bánatos tekintet neki szól; magácska pedig nevetni fog azon, hogy annak az urnak még a szegfüje is sáros.

Ez a mosoly rábirja majd azt az urat, hogy azon tul minden délután ott esavarogjon az ablak alatt; az én kuzi- nom pedig egy hét mulva ezt fogja írni a naplójában: „Gyűlölöm ezt a tolakodó embert. Ma megint erre járt és majd be ütötte fejével az ablakot, úgy rám nézett. Hanem csinos nyakkendője volt már meg- int a semmire kellőnek.”

Ujabb hét mulva pedig: „*Kövá- lyoghy* ur a kedvességben kezd szemtelen lenni. Ma már végre köszönni is mert, a kis gyáva amit persze hidegen viszonoz- tam. Hatszor nézett vissza.”

Egy hónap mulva pedig — tán mon- danom sem kell — be fogják vallani egymásnak örök szerelmüket... s én felkérem, ugyan miféle tudomány kellett ehhez.

Higyje el, édes kuzin, az teljesen mindegy, hogy viselkedik. Tegyen úgy, ahogy csak legjobban esik. Ne adjon semmit a mama intéseire, a tanító irányu távezákra és heti lapokban „Leányaink jövője” vagy „a helyes nőnevelés alap- elvei ezim alatt megjelenő üres feleség- sekre. Tegyen úgy és azt, amit és ahogy akar, hiszen egy fiatal leánynak — ha még hozzá szép is — olyan jól áll minden.

Tartson zsurokat ha öröme telik benne és kis kutyust, ha kedve van hozzá; hordjon exotikus kalapokat, tegezödjék a fiu barátaival s ha úgy tetszik, akár füt- tyüljön is.

Az élet rövid, a férj pedig szüksé- ges: ennek a nélkülözhetetlen fényüzési ezikknek megszerzéséhez fel kell hasz- nálni minden módot és eszközt. A mi mamáink sem tettek másként, csakhogy az ő idejükben még elég volt, ha a fiatal emberre egy ábrándos pillantást vetettek; ma már füttyülni is kell nekik.

Leander.

termében tartatott meg. Ez ebédnél az asztalfőn a két uralkodó foglalt helyet. A német császár jobbján Mária Jozefa főhercegnő, királyunk mellett pedig Klótild főhercegnő ült. Az ebédre továbbá hivatalosak voltak: Ferencz Ferdinánd, Ottó, József, József Agost főhercegek és Augusztina főhercegnő s a két uralkodó kíséretének egy része.

Pohárköszöntők az ebédnél nem mondattak.

Estély a külföldi újságírók tiszteletére.

A Budapesti Újságírók Egyesülete és az Otthon által alakított közös sajtóbizottság vasárnap este lakomát adott a német császár látogatása alkalmából Budapestre érkezett külföldi újságírók tiszteletére. Az estélyen a külföldi újságírók teljes számmal jelentek meg. Az első felköszöntőt Rákossi Jenő mondta, felköszöntvén a német császárt. Ezután Mikszáth Kálmán szólalt fel, zajos éljenzések közt emelve poharát a magyar sajtó vendégeire s a külföldi hírlapírókra. E közben megérkezett Szógyény László berlini magyar-osztrák nagykövet, kit a társaság tüntető éljenzessel fogadott. Neményi Ambrus hatásos beszéd során Szógyény László nagykövetet köszöntötte fel. Szógyény László megköszönvén a lelkes fogadtatást, melyben részesült, a magyar sajtóra üritette poharát. Habermayer fővárosi alpolgármester a főváros nevében üdvözölte a külföldi újságírókat s egyuttal meghívta őket a főváros által e hó 22-én tiszteletükre adandó lakomára. Neményi Ambrus német nyelven tolmácsolta a polgármester beszédét. Ezután Piesch német hírlapíró igen hatásos beszédben köszöntötte meg azt a szíves fogadtatást, melyben a külföldi újságírók Magyarországon szép fővárosában részesültek Magasztalással emlékezett meg a magyar nemzetéről, és Budapestről, mely épp oly tüntető haladást mutathat föl, mint a német birodalom fővárosa. Poharát a magyar sajtóra üritette.

Ujabb hireinket a táviratok között találja meg a tisztelt olvasó.

A kis lutri és az álmokönyv végnapjai.

Debreczen, szeptember 20.

Ennek a hónapnak a vége véget vet a kis lutri néprontó intézményének. Október elsejétől kezdve nem lesz többé lottojáték. Nem szedi össze ezután az állam éppen a szükségben szenvedők garasait, akik a legutolsójukat is odavitték a lotto tőzsdébe, a könnyű meggazdagodás csalfa reményében.

De a kis lutri halála maga után rántja az álmokönyv vesztét is. Álmodhatnak ezután a lutrizó nének bármily szépet, bármily különöst, nem fognak felugorni fekvőhelyükről, hogy lázas mohósággal tanulmányozzák az álmokönyvet, vajon mily számokat is jelentenek álmaik.

Közönyösen, minden szájalom és részvét nélkül visszük sirba úgy a kis lutrit, mely oly kevés embernek hozott vagyont, de oly sokat fosztott meg utolsó krajczárjától és indító oka volt sikkasztásoknak, öngyilkosságoknak és számtalan más bajnak, mint az együgyű álmokönyvet, mely egyik eszköze volt a népbuításnak.

Közel másfél évszázada annak, hogy hazánkban dühöng a kis lutri járványos része. 1752-ben honosították itt meg. Akkor magánvállalat tulajdona volt. Cataldi gróf bérelte ki, fizetvén érte évenként négyezer forint bért. Az állam azonban csakhamar éltáta, hogy mily nagy haszonnal jár az olyan vállalat, amely a nép butaságának és játékszenvedélyének kiaknázására van alapítva, és már 1787-ben átvette a kis lutrit saját kezelésébe.

Száztíz esztendőn át huzott az állam évente millió meg millió forintnyi hasznot ebből az áldatlan intézményből, míg végre kénytelen volt hozzájárulni az eltemetéséhez, mert belátta, hogy az anyagi kár, amely a kis lotto beszüntetéséből reá hárul, nem nehezen behozható más oldalon, de az erkölcsi kár, amelyet a nép ezreinek okoz, helyrehozhatlan.

Nemzetgazdasági és vallás-erkölcsi szempontok indították már 62 év előtt Franciaországot, hogy a kis lutri intézményét eltörölje. Őt követte husz évvel később Németország is. Csupán Olaszországban és nálunk huzta ki ezideig szívós életét.

A kis lutri először az olaszoknál tünt fel sorsjáték alakjában. Ugyanis az élelmes olasz kereskedők azzal segítettek elő áruik nagyobb keletét, hogy árnyereménnyel járó sorsjegyeket adtak a vevőknek. Ebből fejlődött ki a pénzyereményt adó sorsjáték.

Franciaországban volt az első állam, mely a lutriból kincstári hasznot huzott. I. Ferencz király 1539-ben hozta be az első kis lottót pénzyereményekkel. A betételekből eredt felesleg a kincstár javára esett. A huzásokra királyi tisztviselők ügyeltek.

Ezt a példát, mely közvetlen uton vágott eret a jó népen és könnyű módon nagy jövedelmi forrást nyitott az állampénztáraknak, 1569-ben követte Anglia és aztán valamennyi állam.

A jelenlegi lutrirendszer 1620-ban vette kezdetét Gennában. Ugyanis Tonti Lorenzo, ottani mennyiségtan-professzor a nagy tanács kiegészítésére olyan javaslatot tett, hogy a felállított 90 jelölt neveit külön czédulákra írva dobják egy edénybe és abból öt czédulát kihuzva, az azokon levő nevek birtokosait válasszák meg. Így is lett. Innen ered az a különös szokás, hogy a lutri számok csak 90-ig mentek és nem 100-ig, ami természetesebb lett volna.

Mikor aztán ilyen választások voltak, a genuaiak fogadásokat tettek a nevekre. A nyerők nem kaptak csak háromszoros pénzt és így a fogadást tartók nagy hasznot huztak a játékból.

Erre a mintára készült a kis lutri 90 számú terveze, miután a neveket 1-től 90-ig menő számokkal helyettesítették. Az államok között Franciaország volt ismét az első, mely a kis lutrit monopolizálta még 1660-ban, a többiek csakhamar utánozták, átlátva, hogy mily alkalmas mód a kis lutri a nép közvetett megadóztatására.

Akiknek megmarad a játékkedvők és elég esztelenek a buta véletlentől várni meggazdagodásukat, meg aztán van is elég pénzük hozzá, azok kárpótolni fogják magukat a kis lutriért az osztálysorsjátékkal. Ezt tudjuk.

De hogy mit csinálnak a lutrizó nének a hatalomvesztett álmokönyvekkel, azt már nem tudjuk.

Mák Virág.

Távirat.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Császári kitüntetések.

Budapest, szeptember 21. A német császár már tegnap délután azzal viszonozta a magyar nemzet által tiszteletére rendezett szíves vendéglátást, hogy a közélet kitünőségeit rendjelekkel bőkezűen elhalmozta. A sajtót, amely olyan igazán tolmácsolta a magyar nemzetnek a német császárért dobogó szíve verését, szintén kitüntette. A budapesti két hírlapírói klub elnökei: Mikszáth Kálmán és Rákossy Jenő személyében érte a magyar

sajtót ez a kitüntetés. Vilmos császár Szógyény Marich László berlini nagykövetünknek személyesen nyújtotta át a fekete sasrendet. Gróf Andrássy Tivadarnak, akinek atyja teremtette meg a hármas szövetséget, Ratibor herceg által a porosz koronarend első osztályát küldte meg. Tóth Vilmos főrendiházi, Szilágyi Dezső képviselőházi elnököknek, Perczel Dezső és Darányi Ignác minisztereknek a vörös sasrend első osztályát adta; Csergheő, Graencenstein, Vörös László a sasrend második osztályát, Selley, Ludvig, Alexy, Thuróczy min. tanácsosok a korona rendet, Rákossy Jenő, Mikszáth Kálmán második osztályu koronarendet, Mojnár Viktor min. titkár, Mechwarth légszergyári igazgató a vörösrend negyedik osztályát, Rudnay Béla főkapitány, Demény postaigazgató, Bérczy kapitány a vörösrend harmadik osztályát, Márkus József polgármester, Huszár intendáns helyettes és Káldy Gyula operaházi igazgató koronarendet kaptak.

Estély az udvarnál.

Budapest, szept. 21. A tegnapi ünnepek sorozatát fényes estély az udvarnál fejezte be, amely 1/2 9 órakor kezdődött. Az estélyre hivottak voltak az összes udvarképes elemek, kik az ugynevezett nagy udvarképeséggel bírnak. Rengeteg előkelő közönség jelent meg, mely ragyogó látványosságot nyújtott. A hölgyek decolletalt öltözékben, gazdag ékszerekkel, az urak díszruhában rendjelekkel vettek részt. A király és a császár 9 órakor jelentek meg a káprázatos fénytől esillogó nagy teremben, kísérve a főhercegektől és főhercegnőktől. A király megszólította az összes minisztereket, Tisza Kálmánt, Széll Kálmánt Láng, Lajost, gróf Festetichet. A német császár rendkívül felsztelenül társalgott az összes hölgyekkel; megszólítással tüntette ki Dóczy Lajost, Jókai Mórt. Az estélynél katona és cigányzene játszott. A cigányzenekart Radics és Berkes bandájának 14—14 tagjából állították össze; akik a Hunyadi huszárok mintájára készült díszruhát viseltek. Az előadott régi magyar darabok rendkívül tetszetek a császárnak.

Andrée galambja.

Budapest, szeptember 21. Hammerfestből sürgönyzik: Andrée-nak az „Aftonbladet“ szerkesztőségéhez intézett távirata, amelyet az „Alken“ főkavadász hajó kapitánya egy lelőtt galambnál talált, a mint most megállapították a következőleg hangzik: „Julius 13. 12 óra 30 perc délután. Az északi szélesség 82° és a keleti hosszúság 15.5° fokán. Jó ut kelet-kelet-dél felé. Hajón minden rendben.“ Ez már a harmadik galambpostája Andrée-nak.

Millenniumi emlék leleplezése.

Nyíregyháza szeptember 21. Nyírbátorban a Báthoriak ősfészékében nagy ünnepekkel leplezték le Szabolcsmegye millenniumi emléktábláját. Először a nyíregyházi dalárda énekelt, azután Vay Péter főszolgabíró, a törvényhatóság képviselője, beszélt. — Az ünnepi beszédet Szikszay József mondta. Délben fényes lakoma volt, melyen a főispán az első poharat a királyra és a kormányra üritette.

Az iparművészeti muzeumban.

Budapest, szept. 21. A német császár ma d. e. meglátogatta az ulla uti iparművészeti muzeumot. A magyar stílű palota, ugy annak kincsei nagyon megnyerték a császári vendég tetszését akit *Bánffy Dezső* miniszterelnök, *Wlassics Gyula* kultuszminiszter, *Rudnay Béla* főkapitány, *Radisics Jenő* igazgató fogadtak. — A császár előzőleg a központi vásárcsarnokot, aztán a nemzeti muzeumot is megsemmisítette.

NAPI HIREK.**Felhívás előfizetésre.**

Október 1-jén új előfizetést nyitunk lapunkra s erre különösen felhívjuk azok figyelmét, akik új előfizetőkül belépni óhajtanak.

A Debreczeni Ellenőr ugyanis minden eddigi előfizetőjének és azoknak, akik már most legalább egy évnegyedre előfizetnek, ajándékkul adja a rendkívül csinos kiállítású és gazdag tartalmú **Civis-Naptárt**.

Az 1848. szabadságharcnak 50-ik évfordulójára való tekintettel, ezen naptár a következő, — vidéki naptárban páratlan — becses tartalommal jelenik meg:

A teljes naptári rész — jegyzék naplóval. Nagy idők. Költemény. Irta: Szaboleska Mihály. I. Márczius tizenötödike 50-ik évfordulója (képekkel.)

II. Debreczen város története (képekkel.)

III. A debreczeni honvéd egyesület (képekkel.) Irta: Bartha Mór.

Az én gallérvönyegem. Rajz. Irta: K. Tóth Kálmán.

A szocialista. Novella. E. E. után németből fordította: Somos Árpád.

A párisi tüzkatasztrófa.

A török-görög háború (2 képpel.)

Hasznos tudnivalók (különösen gazdasszonyok részére.)

Humor, képekkel, számtalan adoma és tréfas vers.

Czimtár (az összes hatóságok, testületek, közintézetek, kereskedelmi és iparvállalatok stb. jegyzéke.)

Ilyen sokoldalú, minden családnál nélkülözhetetlen naptár bizonyára kedvező fogadtatásban fog részesülni általában véve is, t. előfizetőink azonban

ingyen kapják.

A Debreczeni Ellenőr előfizetési ára az október—decemberi évnegyedre **2 frt 50 kr.**

A szétküldésre a legnagyobb gondot fordítjuk. Kérjük ennél fogva az előfizetési pénzek idejkorán való beküldését.

A Debreczeni Ellenőr kiadóhivatala.

— **Városi közgyűlés.** A munkás telep létesítése céljára átengedett városi területnek az állam vasutak tulajdonába átadását, úgy szintén a város részére Márkus Gusztávné *Rickl Gizella* urnától megvenni szándékolt földterület vételére a névszerinti szavazás megejtése az 1897. évi Szeptember hó 29-ik napján megtartandó rendes közgyűlés napirendjére tűzött ki. A városi tanács.

— **Értekezlet a drágasági pótlék ügyében.** A drágasági pótlék ügyében a jogász és tisztviselői körbe hirdetett értekezlet f. hó 10-ről jövő vasárnapra, szeptember 26-ra halasztott. — Ez alkalomra a mozgalmat vezető tisztviselői egyesület elhatározta, hogy külön meghívót fog intézni a helybeli állami és államvasuti hivatalokhoz, hogy így hívja fel az összes tisztviselőket, érdeklődőket a figyelmét.

— **Némethy Lajos családjának gyászja.** Mint villámcsapás jött a bánat, a veszteség fájdalma a debreczeni ev. ref. egyház szeretett agg lelkipásztorára Némethy Lajosra s családjára, kedves unokájuknak, Némethy Károly miniszteri titkár és neje Osterlamm Ilma kis leányának Ilmuskának 4 éves korában történt gyászos elhunytával. A kedves gyermek nyári tartózkodásra jött kis testvérével, anyai nagyanyjával s nagynénjével Debreczenbe, hogy míg a szülők külföldi utazásukat végezik, az itteni nagyszülők s rokonok körében töltsék el az időt, örömet boldogságot szerezve mindnyájuknak. A halál megirigyelte ez örömet s boldogságot. — Folyó hó 17-én, egyik kedvesen töltött nap estélyén hirtelen jött betegség lepte meg a kedves gyermeket s rövid pár napi súlyos szenvedés után, kioltá a halál a drága életet, — gyászt és bánatot hozván ezzel a családra s nagyszámu rokonokra. Magok a szerető szülők is csak gyermekek hamvaihoz érkeztek meg. A fájdalmas esetről a lesújtott család a következő gyászjelentést adja ki:

„Dr. Némethy Károly belügyminiszteri titkár és neje: Osterlamm Ilma, kis fiok: Károly, a nagyszülők és összes rokonok nevében is, a villámcsapástól lesújtva jelentik, édes kis leányuknak Némethy Ilmuskának 4 éves korában, 2 nappi szenvedés után történt csendes elhunytát. Drága gyermekünk földi részeit szeptember 22-én d. e. 11 órakor, a nagyerdei fásor 1. számú nyaralóban tartandó rövid imádság után a Kossuth-utcai temetőben a családi sírban helyezték örök nyugalomra. Debreczen, 1897. szept. 21. Viszontlátásig!”

— **Teljes tanács ülés.** A szeptemberi városi közgyűlés tárgyainak előkészítése végett a tanács teljes ülést tart szombaton d. e. 9 órakor.

— **1600 kereszt buza lángokban.** A múlt héten óriási tűzvész dühöngött a közelfekvő Ebes pusztán. Csanádi Ferencz Buday-féle tanyáján az összes buza-készlet leégett. Ezerhatszáz kereszt volt felhalmozva s mind a lángok martalékává vált. A tűz oly rohamosan terjedt, hogy mentésre egyáltalában gondolni sem lehetett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen, a buza biztosítva volt.

— **Értesítés.** Alólírott előjáróság részéről ezennel értesítettnek a hitközségi tagok, hogy az új templom imaszékeinek beérkezése naponta d. u. 3—6 óráig a templom mellék helyiségében az ott ülésbizottság által eszközöltetik. Együttal figyelmeztetnek a t. tagok, hogy az előre látható nagy torlódás kiküldése végett, a templomba való belépés a nagy ünnepeken csak imaszéki jegy mellett lesz megengedve. Debreczen, 1897. szeptember hó 20-án. A debreczeni izr. hitközség előjárósága.

— **Dalestély.** A debreczeni munkás dal-egylet f. 1897. évi szeptember hó 25-én szombaton a „Margit“-fürdő disztermében Keller Sándor egyleti karnagy vezetése mellett Kiss Gyula zenekara közreműködésével tánezezal egybekötött zártkörű dalestélyt rendez a következő műsorral: 1. „Riadónak“ Huber. 2. „Loreley“ Schilcher. 3. „Bucus“ Rieger. 4. Magán tenor soló Makay ur által. 5. „Rákóczy induló“ Huber, zenekísérettel. Az előadandó darabok csendben hallgatása kéretik. — Kezdeté este 9 órakor. Belépti-jegy szemé-

lyenként 60 kr. Előre váltott jegy 50 kr. Alapító és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. A szabadjegy 2 személyre érvényes. Felülfizetések köszönettel vétetnek s hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Kurián Gyula órák üzletében (főpiaz) és este a pénztárnál. Az 1897. évre szóló pártoló tagsági aláírás a pénztárnál elfogadtatik.

— **Nem lesz sertésvásár.** Az idei őszi vásáron a sertésvész miatt városunkban ismét nem lesz sertésvásár. Erre vonatkozólag a városi tanács a következő hirdetést bocsátotta közre: Az 1897. évi október hó 2—3-ik napjaira eső országos sertésvásár, a város határterületén még mindig uralgó sertésvész miatt, nem fog megtartatni. Debreczen, 1897. szeptember hó 19-én. A városi tanács.

x **Egy arany gyűrű találtatott** a Helyi vasut egy kocsiában, a tulajdonosa átveheti a Helyi vasut irodájában.

Irodalom — Művészet.

* **Magyar nemzet története.** Vettük a Szalay Baróti irta „Magyar Nemzet Története“ 69. füzetét. Ez a Habsburg házbeli királyaink egyik legrokonszenvesebb s népétől annyira szeretett uralkodójának Mária Teréziának trónraléptétől az osztrák örökösödési háboru utolsó kitöréséig adja elő az eseményeket, melyeknek folyamán a „Vitam et Sanoguinem“ hatalmas elhangzásával, Magyarország a Habsburg dinasztiának megmentője lön. Az illusztrációk bőségén kívül műmelléklet gyanánt Hadik András gr. tábornokot lóháton hozza. A többi képek ezek: Henry bibornok, Pálffy János nádor, Mária Terézia a pozsonyi koronázási dombon, Mária Terézia koronázásának emlékére vert érem. A „Vitam et Sanguinem“ jelenetének egykoru allegorikus ábrázolása. Ferencz lotharingiai herczeg, József főherczeg gyermekkori arcképe, Grasalkovich Antal, VII. Károly császár.

A ref. presbyterium és a kollegiumi tanárok.

Debreczen, szept. 21.

Még megkísérlik mentegetését a menthetetlennek... A debreczeni presbyterium ama tényét értem, a melyet a kollegium — theologiai, praeparandiai és jogi — három tanszakának képviselőit az egyház kormányzó testületéből kizárja.

Ezen határozatot, ha megtörténnie kellett bármi okból: ott kellett volna hagyni a yresb. jegyzőkönyv őrizete alatt s nem kikürtölni;*) mert ha párt manevréből eredt: vereséggel felérő győzelmet vett azzal a függetlenségi párt; melynek mindenek felett a hamisítlan szabadelvűség lővén jelszava, — eselekedeteit is — mintha kritikát kizálólag — elvből kellene származtatnia és nem visszatorlásra irányoznia... épen ref. egyházi testületben, melynek feladata: nem párt érdekek szolgálása, hanem kizárólag — a ref. egyház vallás és tanügyének legbensőbb érzés és értelemmel való intézése.

Ezen feladata ellen követett el a debreczeni presbyterium ama határozat által vétséget. És ezt nem csak kikürtölték az utcán és kapukról, szóbeszédben és írásban a lapokban; hanem még mentésével is megpróbálkozik, — önszántából vagy sugalattól?... az „Értesítőben“ „Puritán“ atyánkfia.

Hát hiszen nem általában szükséges, hogy a református presbyteriumok határozatai titokban maradjanak; de az diskrét dolog, hogy ha, mint emberekből álló testület nem követelheti magának esalatkozhatatlanságot, — hibás határozatai ne tétessenek nyilvánosságossákká minden módon; ne annyival inkább, a debreczeni

*) Ezzel a felfogással nem értünk egyet. A prot. egyházi gyűlésekhez a nyilvánosságnak teljes joga van. Szark.

presbiteriuméi, mert e testület olyan mint „a hegyen épült város, mely nem rejtethetik el;” a melynek tényei, másoknak például szolgálhatnak, például kellene szolgálniok; de a szóban lévő határozattal, nem hiszem, hogy avagy csak magának is benső meglepedést szerzett volna, annál kevésbé adott jó példát — a „kicsinyek”-nek.

Nem szándéksom „Puritán” indoklására reflexiókkal, — e ezikk sorait szaporítani; hanem a presbiterium határozatai és annak lehető helyre hozása végett méltányossági szempontból eszméket vetni fel a tárgyilagosság természete szerint; a mint annak indokait részint presbiteriumi illetékes személyek szájából hallottam; részint a lapokból olvastam; részint saját megfigyeléseiből önmagam is megíthetem.

Tény, hogy a debreczeni presbiterium, Debreczen legfőbb és indokolt büszkeségének — ós ref. kollegiuma különféle tudomány szakainak — tehát a gimnáziumon kívül: theologiai, jogi és tanítóképzédei tanszakának tanárait is, képviselői joggyakorlásra, így, — mondjuk — hozzá méltó gondolkozással — 1894-ben — meghívta. Ezen belkőri, jogkiterjesztő felemelkedésre jogot érzett magában — akkor. Helyesen!...mert habár a zsinati törvények, — presbiterium — szervezést előíró — 21. §-a, a presbiteriumban részvételre, világosan, a tanintézetekből csak a gimnáziumi tanárokat, elemi tanítókat — képviselőileg jogosítják: ez, mert a nagyon ritka helyen levő theologiai, jogi és tanítóképzédei tanárokat ily joggyakorlásban való részvételre nem jelöli meg, nem teszi, nem teheti azt, hogy ezen egyházi és valamennyi tanszakok illusztris tagjai felekezetiünknek — határozottan nem is jogosíthatók a részvételre; hanem azt mutatja, hogy a zsinat is szenvedhet abban a gyarlóságban, hogy figyelme nem terjeszkedik ki minden eshetőségekre, amelyek pedig nem kicsinyesek, hanem ugyanis lényegesek volnának. Mert ha megtisztelti a zsinat a gymnasiumi tanárokat és elemi tanítókat a presbiteriumban való részvétel jogosultságával: feltehető-e, hogy a theologiai tanárokat, kik ama testület lelkészi elnökei, — a praeparandiai tanárokat, akik a tanítókat, — a jogi tanárokat, akik legkitünőbb világi jogértőnket képezik, — tudatosan kizárta volna a presbiteriumban részvételből? Én úgy tartom, hogy ilyet feltenni a zsinati atyákról — legalább is, képtelenség volna.

A debreczeni presbiterium ösztönyszerűen érezte 1894-ben, a zsinat presbiterium-szervező törvényének e hiányát; azt belkőri jogánál fogva ki is pótolta akkor, amikor a nevezett tanszakokat, képviselői részvételre behívta, a presbiteriumba. S valjon eme határozata volt-e hibás; vagy a legközelebbi, amidőn azon intézkedése megváltoztatásával most, a behívottakat, kizárta az egyházszervezetünk alapját képező testületből? Nem!... előbbi intézkedésével — megtisztelte önmagát; megbizonyította, hogy körültekintőbb mint maga a zsinat; mert megtudta becsülni azokat, „akik fénylenek mint az égnek fényessége és akik sokakat az igazságra visznek, miként a csillagok örökön-örökké fénylenek.” — Dan. 12: 3. — akiket már a próféta örök — érvényűen ily magasztosan jellemez, azoknak érdemét az Isten földi országának ügyét intéző presbiterium sem zárja ki kebeléből, — „nem törekedik a test a lélek ellen.” — Gal. 5: 12. — hanem a léleknek erejét vezérlőül veszi, hogy ne legyen a törvény alatt.” — „mert a betű megöl a lélek pedig megelevenít”. 2. Kor. 3. 6. — Azt pedig jól tudhatják a presbiterium törvénytudói — írásmagyarázói, — hogy a mi határozottan nem tiltatik, az legfelebb közönyös dolog lehet, amelylyel lehet élni is, nem is. Am ama törvényben

csak elhallgatva vannak a felsőbb tanszakok tanárai; de a gymnasiumi tanárok megnevezése megadja a „sub intelligitur”-t; mivel a legfurfangosabb rabulisztikával és szörszálhasogatással sem magyarázható ki, hogy a zsinat az elhallgatott tanszakokat, egyházi vagy bármi tekintetből kevesebbre becsülte volna, mint a megnevezett gymnasiumot stb.

Bizonny, a törvény felfogásainak magasabb színvonalán állott a debreczeni 1894-diki, — mint az 1897-diki presbiterium.

De ha megengedjük, hogy a presbiterium saját határozatait megváltoztathatja, mert megváltoztathatja: nemcsak megengedjük, hanem meg is várjuk, hogy saját határozatait is kiigazíthatja és igazítsa is ki; mivel erre ama botló határozatnak eddig is látszó, de még veszedelmesebbé válható következményeinél fogva — követelő szükség is van.

Ime a presbiteriumnak önmaga által is tisztelt sokéremű főjegyzője lemondott díszes állásáról, amelyben szép tiszteletdíjban is részesült. Azzal indokolja lemondását, hogy gyengébb már, mintsem azon hivatalt eddig tapasztalt képességgel vihesse. Ki hinné azt el? azon férfuról, a kit a testi és lelki erőnek még egész teljességében ismerni van szerencsénk s a kinek kívánjuk is, hogy azon erőben tartsa meg és éltesse a jószágos Isten sokáig! Senki! Azt kell tehát tartanunk, amit a hir mond: hogy a presbiterium ama határozatának sérelmét, mely az ő tanári testületét oly mélyen sérti — ő egész súlyában átérve — erkölcsi érzetből mondott le. És ez a feltevés az ő nemes jellemének megfelelőleg egészen következetes. Másként nem is volt várható. — De én tapasztalva a megdöbbenést, a presbiterium igazolvó tagjaiban — következetesen tartom ezek kívánságát is, hogy amaz elhibázott határozatot minél előbb ki kell igazítani.

A presbiterium még nem tárgyalta jegyzője lemondását. Mielőtt tárgyalná változtassa meg ama határozatot, a tanári karok presbiteriumi képviselőinek visszaállítását és állandósítását... aztán kérje a lemondás visszavételét. Így a hiba kijavítván — az ok megszüntetével, megszűnik a fájdalmas okozat. Nem szégyen a hibának megismerése — és kijavítása — a presbiteriumnak se; sőt mint erkölcsi testülettől ez várható is.

Azon nyilatkozatnak, melyet szintén hallottunk, nem tulajdoníthatunk fontos ságot, s méltatlannak is tartanók oly valáserkölcsi nemes testülethez, amilyenek mi a presbiteriumokat általában s ezek közt is különösen a debreczeni egyházét tartjuk. A revanche, a visszatérés átkos érzése volna, tudniillik az, amely a presbiteriumot a tanári kar ellen vezette volna; mert a tanári karnak tulajdonítják, hogy az elemi osztályoknak ki kellett költözni a főiskolai épületből, ahol a négy felső tanszagnak sines már elégséges helye? Hát a tanári karoknak, a gazdasági tanácsesal ugyanazonosítása, a mely e tekintetben kezdeményező — legalább is a jogkörök összezavarása.

A másik — az egyházkerületi főjegyzőre szavazás?

Ez még csekélyeb indok; amellét a szavazatok szabadsága ellen elkövethető merénylet volna; ami éppen a független párt elveivel lenne homlok-egyenest ellenkezésben, amely azt vallja, hogy a szavazásnak minden pressziótól szabadnak kell lennie; azt pedig, hogy ennek — vagy annak. — vagy ama hivatalra való megfelelőbb képességét ami saját feltételezésünktől tegyük függővé s azt követeljük, hogy más is miszerintünk határozza el magát: — legalább is a szabadság megalázása és tiszteletlenség a mások joga iránt. Ilyet pedig ref. presbiteriumtól, még ha politikai pártelvek be-

folyásolnak is, de mert éppen független párt elvek hatása alatt áll, — nem várjuk.

Erőlködnek még a legutolsó papválasztásnál a tanári kar magatartására hivatkozni, ahonnan a jelölt ellen támadás történt. Ez ismét egy meggondolatlan vád; mert ha a csakugyan megválasztott jelöltnek szüksége lett volna védelemre, a leghatósabb védelem is a saját útján, a tanári karból történt. Ha végre az a visszatérési törekvés a presbiteriumot, hogy az egyházkerületen felülkerült szabadelvű pártot, legalább egyházi ügyekben ellensúlyozza: ez is méltatlan feltevés volna; mert a tanárikarban vannak szabadelvű egyének, akik a független párttal egyúton járnak s ama határozat ez elbarátokat is bünbakokká tenné; ami megint nem felel meg a testvériség kölcsönösségének.

Ha pedig államtársadalmi pártpolitika az, mely az egyházatársadalomba ily ellentéteket szítólóg befészkelte magát; s a presbiteriumot ez anomáli sérti: nem szeget-szeggel kell gyógyítani; hanem kezdje meg maga, saját testéből kérlelhetlen és gyökeres kiirtását — az egyházügyi öldöklő visszaélésnek; adjon ezzel példát más kisebb egyházak presbiteriumainak; irányítsa egyházügyi magasbb, minden pártosságot kizáró felemelkedésével a felsőbb egyházi hatóságokat sat. sat. Legközelebb: ne elidegenítse magától a magas képzettségű s legbensőbb vallás-erkölcsi érzésű tanári karokat, hanem kapcsolja minél szorosabban magához. Szüksége van rájuk, ha meggondolja, hogy megfelelő ellenszolgáltatás nélkül gyakorolja a főiskolai tanárválasztást s a presbiterium e joga nagyon elavult s könnyen megtámadható lévén, a tanári karokban inkább vonzalmat kell magá iránt felköltenie, mint idegenséget.

És bár, ha a mint most van a presbiterium elének tartaná is magát mindenekfelett elfogulatlanul, egyedül egyházi érdeket tekintve, legbőlebben intéznie, — amifelől ugyan most, szóban levő határozatával — kétséget támasztott; de a bölcsesekkel és bölcsesekkel szövetkezés, megtisztelő lesz magára a presbiteriumra, áldásos az egyházügyre és szabadelvekre nézve.

A prot. egyháznak éltető eleme a szabadság, de nem az az elbizott szabadság, mely a méltányosságon gázol; fáklyája a világosság, de nem az amivel a turbizakodott emberi ész dicsekszik; összetartó kapcsa — a kölcsönös szeretet, mely nem zárja ki a vallás erkölcsi családból, a „hitnek legértőbb és legmunkásabb cselédeit,” hanem velök együtt építi az anyaszentegyházat, amelynek minden gyermeke tevékenységére oly nagy szüksége van.

Elég külellenséggel kell küzdenünk, ne támaszunk belellenséget is, amivé léteit, minden sérelme dacára is a tanári karokban nem feltételezünk.

— a — r.

Vegyes. Csőszpredikáció.

— Szép, szép mesterség az az írás, —
De ha könnyű! akar a sírás;
Hát mi van abban? ha leülök,
Sort sorra düllözve betűzők.

Egy papirost elibem tesznek,
Mozognia kell csak kezemnek,
Mig adja, mig hagyja a tonta,
Mig bele nem török a penna.

De ez a hivatal, a csőszség,
Ez, ez az igazi vesződés,
Mit írni, írni, — csősznek lenni,
Ezt tessék meg az urnak tenni!

Az ur csak a papirosával,
De gondolkodok én egy határral,
Hogy ki ottan nő, egy gazszálat,
Te Pál, te Peti, le ne vágjad.

Mert annyi ma már a rossz ember,
Aludni az ember alig mer:
Dűljek le csak itt a kunyhómban,
Elloppják subam' is alólam.

Könnnyű bizony az urfélének
Pipázni ölen a karszéknek,
Onnan hegyelni, dirigálni, —
De jönne csak ide strázsálm!

Hanem úgy ők! Ha dolog, munka,
Azt nyomják ide a markunkba:
— No esősz, no paraszt, no te, hajrá!...
Szerencse hogy van eszünk hozzá.

No már az igaz, egy parasztnak
Több esze van mint urnak, hatnak,
Mint az egész Sisera-hadnak...
Nem is tudom én, hogy mért vannak?

Hisz a világ ugyis csak eljár,
Van kikelet s van azután nyár,
Kihajt a fű, terem a buza...
Mi szükség van ahhoz az urra?

S község, ország — no azok dolgát,
A szekerét mi is eltolnánk;
S különben tán mi csak egy bottal,
Mint ők ezer akombakkal.

Az urak irjanak mig győznek,
Én már csak megmaradok esősznek,
S ha urat látok — mint most éppen —
Követem, kutya se vészem.

Igy papola, így a vén Zsányi;
De... nem merem én ezt vizsgálni;
Lehet bolondság fele ennek:
Igaz is am az öregnek!

Igmándi Miklós.

(A császár bajusza.) Meg van írva régi krónikákban, középkori rajzolatokon is gyönyörködhetünk benne, hogy a régi német római birodalom császárai milyen mértékben ápolják a férfiúi szépségnek azt a részletét, amelyet szakállnak neveznek. Barbarossa Frigyesről kezdve, a ki még melléknevét is a szakállától kapta, olyan bőkezűséggel bánt minden német-római császár a szakállnövesztéssel, akár csak a germán mitológia óriásai: Fazolt és Tafner. A Hohenzollern császárság deli fiatal császára, aki Budapest vendége, szakított ebben a tekintetben is a hagyományokkal. Ő beretvált állal jár és azt a szerető gondot, amelyet a régi német császárok a szakállukra pazaroltak, ő a bajuszára fordítja. Ha nem tudtuk volna eddig is, eléggé kedvező színben mutatták be Vilmos császár bajuszát a fotografiái, melyekkel két nap óta el van árasztva Budapest. Nem csoda tehát, hogy a császár-várás pillanatában a vendéglátó érdeklődés egyik szemével a császár bajuszát leste. Foglalkoztak vele a bajuszápolás leghivatottabb esztetikusai: szép menyecskék és leányok, megnézték a versenytársak; minden fiatal ember, aki tart valamit a bajuszára és végül szomorúan várták ezt a pompás kis intézményt kőczos harsabajusszal megátkozott embertársaink. A császár megjött és meg kell vallanunk, hogy a bajusza fölülmult minden várakozást. Szakértő férfiak rögtön kijentették, hogy a német császár, a mint látszik, sohasem sütteti a bajuszát. Az ő bajusza egyszerűen a bajuszkötő csodája. Selymesen simul orra alatt az ajkához, merészen kanyarodik, mint egy huszártak s végül fölfelé tör, mint egy sziporkázó ötlek.

A felséges bajuszon internacionális befolyások állapíthatók meg. Anyaga: a szép gesztenyeszínbe menő szőkeség, német. A szálak azonban szét vannak fésülve s ez az angol, sőt — ha merész politikai kombinációkba akarnánk bocsátkozni — azt is mondhatnók, hogy a párisi bajusz sajátága. Végül a fölünkörödése és az a gyűlölet, melyre csavarintás, amely a két végén látszik, egészen magyar huszáros. Szóval mindenki meglehetően elégedve a császárlátók közt ezzel a kis részlettel is. A mikor a kerepesi uton végigrobogott, amikor a körut meg az Andrássy-ut harsogó éljenriadalát fogadta, ezekben az éljeneben benne volt az a kis tapasztalat is, a melyet minden budapesti ember elmondhat most már, igazi magyaros kedvteléssel Vilmos császárról: Bizony Isten, jól vág a bajusz!

(A cselédszobában.)

Szakácsné: — Istenem, milyen szép regény ez.

Szobaleány: Ki irta?

Szakácsné: Senki, nyomtatva van.

(Mélto föliindulás.)

Idegen (egy kis vidéki városban)
Hallja maga derék, becsületes ember, merre van itt egy koresma?

A megszólított (dühösen): Hallja az ur, én nem vagyok derék, becsületes ember, én az itteni polgármester vagyok, érte!

(Nem nagy különbség.)

Körműves: No ugy-e szépen kipucoltam a házat?

Házmeester: A nagyságos ur még szebben elpucolja.

(Egyről-másról.) Ferencz Ferdinánd főherceg általános érdeklődés tárgyát képezte tegnap a budapesti közönségnél. Mindenki kíváncsian várta, hogy eljön-e Budapestre. És a közönség saját szemével csakugyan meggyőződött, hogy a főherceg nem bujdosik Afrika partjain titokban elvett feleségével, hanem itt van közöttünk viruló jó egészségben és derült mosolylyal arcán. Egész megjelenése elárulta, hogy ő mulat logjobban az aacheni pletykán. Egyébiránt, hogy az a könnyen hívó német familia mily alaposan be lett csapva az illető házassági szédelő által, azt igazolja egy újabb távirat is, mely azt mondja, hogy a megszöktetett leánynak, Huszmann Máriának fivérei: Vilmos, József és Ferencz a holnapi német lapokban a következő nyilatkozatot fogják közölni:

„Az indicziók és személyes ismeretség folytán teljesen megvagyunk győződve arról, hogy a kérdéses házasság nővérünk és Ferdinánd főherceg közt megtörtént. Nem bocsátkozunk azonban abba, hogy ezt bármiképpen is indokoljuk és a lapok teljesen légből kapott híreit megczáfoljuk.“

Ugy látszik, a Huszmann-fivéreknek igen fájdalmasan esik az a kiábrándulás, hogy nővérük egy közönséges szédelőnek esett áldozatul s azért tartják fenn még mindig a főherceg-féle mesét. — Ney Dávid jubileuma. Huszonöt éves művészi pályát, dicsőséges méltán elismert pályafutást ünnepelt vasárnap a budapesti közönség, mely Ney Dávid tiszteletére zsufolásig töltötte meg az operaházat, ahol a Varázsfuvalát adták, azt az operát, melyben Ney Dávid 25 év előtt először énekelte nagy szerepet: Sarastrot. — A legöregebb káplán halála. A napokban temették el Turóc-Szent-Mártonban Magyarország legöregebb káplánját: Tischer István odaváló r. k. segédlelkész. — A megboldogult 71 évet élt és plébániát soha nem kapott. Legutóbbi helyén 30

évet töltött. Élete végéig buzgó és jeles tehetségű pap volt, a kit egyszerűségéről az egész megye ismert. — Öngyilkosság a Vezuv tetején. Az öngyilkosságok krónikája egy párját ritkító esettel szaporodott. A Vezuv tetejére a minap egy előkelően öltözött harminczéves fiatal ember ment föl. Mikor fölért, odalépett a tüzihányó kráterének szélére és szíven lötte magát. Szándéka látszólag az volt, hogy teteme a tüzihányó forrongó gyomrába essék. De hát ez nem történt meg. Hulláját még a láva is elkerülte.

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „Közgazdaságibank részv.-társaság“ közlése. 1897. szept. hó 21-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	122.50	123.—
„ vasuti beruházási kőt. 4%.	—	121.50	122.50
„ koronajárdék 4%.	—	99.50	100.—
„ regále vált. kőt. 4%.	—	100.75	101.50
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	124.50	125.—
Egységes államkötvény 4%.	—	101.75	102.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	141.25	142.25

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	391.—	391.50
Osztrák hitelbank részvény	—	359.80	360.—
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	102.25	102.75

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogbank 4%-os sorsj.	—	126.—	127.—
„ 3%-os	—	102.50	103.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	121.—	122.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	12.—	12.50
Osztrák	—	20.—	20.50
Olasz	—	—	12.—
Bazilika sorsjegy	—	—	6.80
Jó-szív	—	—	3.90

Pénzemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.63	5.70
20 márkás arany	—	—	11.72	11.76
20 frankos arany	—	—	9.53	9.56
1 Sovereigns	—	—	11.98	12.02

Budapesti gabona-tőzsde.

I. Nészaru-üzlet.

1897. szept. 20.

Buzát ma gyöngén kínáltak, a kereslet korlátolt volt. — Elkelt szilárd irányzat mellett néhány 10.000 mm. változatlan áron.

Egyébb gabonaneműekben gyöngé volt a forgalom változatlan áruk mellett.

II. Natáridő-üzlet.

Az irányzat igen csekély forgalom mellett szilárd volt.

Hivatalos felmondások: nem történtek.

Hivatalos zárófolyamok. Déli 1 órakor:

Buza szept.—októberre 1897	12.31—12.36
„ márcz.—ápr. 1897	12.03—12.06
Rözs márcz.—ápr.-ra 1897	8.60—8.62
„ szept.—októberre 1897	8.90—8.92
Tengeri máj.—jun.-ra 1898	5.62—5.64
„ szept.—okt.-ra 1897	4.88—4.90
„ októberre 1897	4.94—4.96
Zab szept.—okt.-ra 1897	5.94—5.96
Repcze aug.—szept. 1897	13.—13.10

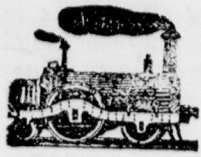
Zárlat d. u. 4 órakor:

Buza őszre 1897	12.31—12.32
„ máj.-juniusra 1897	12.05—11.06
Rözs őszre 1897	8.60—8.61
„ tavaszra 1897	8.88—8.89
Zab 1897	5.94—5.96
Tengeri máj.—jun. 1898	5.62—5.63
„ október 1897	4.84—4.85
„ 1897	4.94—4.95
Repcze 1897	13.—

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Zoltai Lajos.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)			
Debreczenből indul	Vonat	Érkezik	
P.-Ladány* - - - 12.— déli	Vegyesvonalat	1.28 délután	
P.-Ladány - - - 3.48 délután	Tv. sz. sz.	5.24 délután	
P.-Ladány - - - 8.15 este	Személyvonalat	9.45 este	
Budapest - - - 8.53 reggel	Gyorsvonalat	1.50 délután	
Budapest - - - 12.26 délután	Személyvonalat	8.10 este	
Budapest - - - 10.37 este	Személyvonalat	5.45 reggel	
Debreczen—M.-Sziget			
Királyháza - - - 5.30 reggel	Gyorsvonalat	1.— délután	
M.-Sziget - - - 3.35 reggel	Személyvonalat	9.50 délelőtt	
M.-Sziget - - - 4.07 délután	Személyvonalat	11.— este	
M.-Sziget - - - 6.59 délután	Gyorsvonalat	11.40 este	
M.-Sziget - - - 7.58 este	Tv. sz. sz.	8.03 reggel	
Debreczen—Szerencs			
Szerencs - - - 8.25 reggel	Személyvonalat	11.26 délelőtt	
Szerencs - - - 4.02 délután	Személyvonalat	7.07 délután	
Szerencs - - - 8.10 este	Személyvonalat	11.— este	
Debreczen—Füzös-Abony			
Füzös-Abony - - 4.42 reggel	Vegyesvonalat	10.24 délelőtt	
Füzös-Abony** - 4.12 délután	Vegyesvonalat	7.56 délután	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes			
N.-Léta—Vértes - 8.35 reggel	Vegyesvonalat	10.46 délelőtt	
N.-Léta—Vértes - 4.17 délután	Vegyesvonalat	6.20 délután	
Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök			
B.-Szt-Mihály - - 5.28 reggel	Vegyesvonalat	8.58 reggel	
B.-Szt-Mihály - - 3.57 délután	Vegyesvonalat	6.58 délután	

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Nyilttér.

Foulárd-selymet 60 krtól.

3 frt 35 krtól méterenként — japáni, chinai s. a. t. a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selymet** 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott damaszott s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázattal s. a. t.) a megrendelt árukat postabér- és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selymgyárai Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

822-39 26

Dr. Szotyori Nagy Kálmán

orvos, sebésztudor, szülész.

Debreczen, Egyháztér 338. szám.

Rendel: délelőtt 8—9-ig.
délután 2—3-ig.

Csütörtökön d. u. szegényeknek ingyen.

Telefon szám 231. 883-10-6

Árverési hirdetmény.

Alólirott királyi közjegyző által közhírré tétetik, hogy Paulini testvérek budapesti cég által Leidenfrost Gy. debreczeni cég részére küldött, ez által azonban el nem fogadott **5 láda czitrom folyó hó 22-ik napján szerdán délután 3 órakor** a város istállója udvarán tartandó nyilvános árverésen azonnali készpénzfizetés mellett el fog adni, mely árverésre a venni szándékozók meghívatnak.

Debreczen, 1897. évi szeptember 20.

Nánássy László

899-1-1

kir. közjegyző.

A Bika szálloda mellett.

Katz Herman

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára Debreczenben.

Ajánlja a n. é. közönségnek dusan felszerelt **őszi- és téli ruha-raktárát** a következő árak mellett:

1 férfi öltöny tiszta gyapjukelméből 100 különböző színekben **8—25** frtig

1 divatos hosszú télikabát fekete, kék, barna s drapp

színekben legújabb divat szerint készítve **12—40** „

Rövid téli kabátok **4—20** „

Magános téli pantalon vagy csizma nadrág **2—08** „

Fiu- s gyermekruhák, fiu- s gyermek köpenyegek körülbelül 1000 drb. különböző árakban.

(Hawelok) Galléros köpenyek valódi zsolnai gyártmány,

főleg egyházi férfiak részére **9—15** „

Mérték szerinti megrendelésekhez dusan felszerelt gyapjuszövet raktárt tartok. 894-10-2

A Bika szálloda mellett.

Feltűnően olcsó árak!!

Teljes tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

lámpák-ban

az idény beálltával oly dus választéku raktárt rendeztem be, hogy azzal ugy a legegyszerűbb, mint a legfokozottabb igényeket is kielégíthetem. — Egy idejűleg ajánlom

petroleum raktáramat

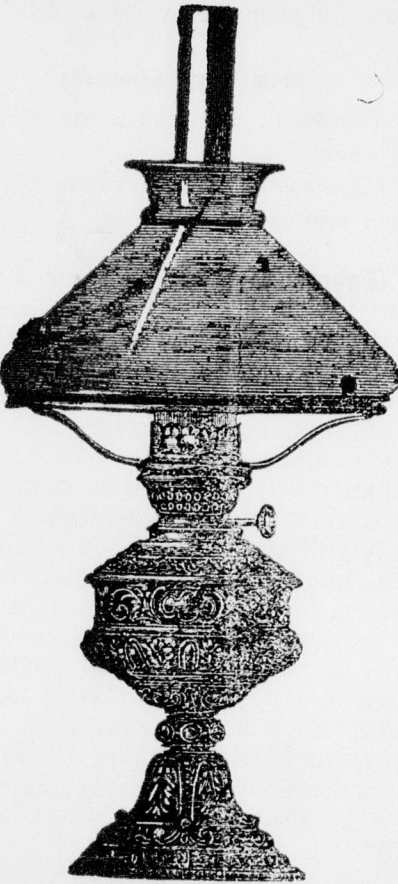
hol is kizárólag **robbanástól mentes, szagtalan** kitűnő

csillár petroleum

árusittatik, melyet a nagyérdemű közönség kényelmére 5 kilós saját edényeimben házhoz szállítok. — Üzlethelyiségemben kisebb mennyiségben is kapható.

Teljes tisztelettel

Lám Sándor.

Függő Salon lámpák.

Függő ebédlő lámpák.

Kedvező alkalom uri öltözetek előállításához a legfinomabb bel- és külföldi szövetekből.

RANUNKEL H. és FIA

helybeli nagykereskedő cég

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy eddigi nagyban elárusítása mellé uri divatszövetekben egy **detail eladási osztályt** létesített. Nagy mennyiségben érkeztek raktárra a legjobb és legelegánsabb őszi és téli gyapju divatszövetek **angol, francia és belföldi** gyártmányok. Fenti cégnek a nagy forgalom lévén czélja, az árakat a legminimálisabb haszonra szállította le, oly annyira, hogy ma a nála vett szövetből a legjobb és legelegánsabb uri ruhadarabokat is, feltűnően olcsó árért lehet előállítani.

A n. é. közönség kényelmére létesített ily berendezést szives figyelmébe és pártfogásába ajánlja a

883-26-8

RANUNKEL H. és FIA

posztó- és közműaru nagykereskedő cég

Debreczen főtéri áruháza 1711.

Kicsinyben, egyes öltönyökre való eladási osztály.